

**M.A. (SOCIOLOGY) Semester - 2 (CBCS) Examination**  
**April/May-2023 (NEW COURSE)**  
**HUMAN RESOURCE MANAGEMENT(ELE-1)**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

**Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- 
- પ્રશ્ન.૧ વ્યવસ્થાપન એટલે શું? વ્યવસ્થાપનનાં કૌશલ્યો અને સ્તરો અંગે ચર્ચા કરો. (૧૪)  
 અથવા
- પ્રશ્ન.૧ માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપનનાં ઉદ્ભવ અને વિકાસ અંગે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન.૨ માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપનનો અર્થ આપી તેના કાર્યક્ષેત્ર અંગે સમજૂતી આપો. (૧૪)  
 અથવા
- પ્રશ્ન.૨ વ્યવસ્થાપનનાં કાર્યો જણાવી વ્યવસ્થાપનની સાંપ્રત સમયમાં જરૂરીયાત અંગે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન.૩ માનવ સંસાધન આયોજનનો અર્થ આપી, માનવ સંસાધન આયોજનની પ્રક્રિયા સમજાવો. (૧૪)  
 અથવા
- પ્રશ્ન.૩ ભરતી અને પસંદગી અંગે સવિસ્તાર નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન.૪ માનવ સંસાધન આયોજનને અસર કરતા પરિબલો અંગે ચર્ચા કરો. (૧૪)  
 અથવા
- પ્રશ્ન.૪ તાલીમ એટલે શું? તાલીમનાં પ્રકારો સવિસ્તાર સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૫ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે ) (૧૪)
1. નોકરી/કામગીરી વિશ્લેષણ પદ્ધતિ
  2. માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપનનાં ઉદ્દેશો
  3. બદલી અને છટણી
  4. તાલીમનું મહત્વ

**ENGLISH VERSION**

- Q.1 What is Management? Discuss the Skills and Stages of Management. (14)  
**OR**
- Q.1 Discuss the begins and development of Human Resource Management.
- Q.2 Give the meaning of Human Resource Management and Explain the Subject Matter of Human Resource Management. (14)  
**OR**
- Q.2 Explain the functions of Management and Discuss the need of management in contemporary era.
- Q.3 Give the meaning of Human Resource Planning and Discuss the Process of Human Resource Planning. (14)  
**OR**
- Q.3 Write a note on Recruitment and Selection.
- Q.4 Discuss about the factors affecting Human Resource Planning. (14)  
**OR**
- Q.4 What is Training? Explain about the types of Training.
- Q.5 Short Note (Any Two) (14)
- 1) Method of Job Analysis
  - 2) Objectives of Human Resource Management
  - 3) Transfer and Layoffs
  - 4) Importance of Training

\*\*\*\*\*